

HƯỚNG DẪN CÁCH ĐỌC BÁO CÁO TÀI CHÍNH CƠ BẢN

"Đọc hiểu doanh nghiệp trước khi bỏ tiền – Không đoán mò – Không cảm tính"

**Báo cáo tài chính không giúp bạn giàu nhanh –
nhưng giúp bạn tránh mất tiền**

ĐỒNG CỐ VẤN

Tài liệu hướng dẫn thực chiến

PHẦN 1: BÁO CÁO TÀI CHÍNH (BCTC) LÀ GÌ?

BCTC dùng để làm gì?

Giống như bảng sức khỏe của một con người, BCTC là bộ hồ sơ ghi lại sức khỏe của doanh nghiệp. Nó cho biết công ty đang có bao nhiêu tài sản, nợ nần thế nào, và quan trọng nhất: Có làm ra tiền thật hay không?

Vì sao nhà đầu tư cá nhân bắt buộc phải đọc BCTC?

- Để không bị lừa bởi những lời hứa hẹn sáo rỗng của ban lãnh đạo.
- Để biết giá cổ phiếu đang rẻ hay đắt so với giá trị thực.
- Để ngủ ngon vì biết mình đang nắm giữ tài sản tốt.

❌ Đầu tư theo tin đồn

- Mua vì "nghe nói" sắp có game
- Hồi hộp, lo sợ mỗi khi thị trường giảm
- Không biết khi nào nên bán
- Dễ bị "lừa gà", mất tiền oan

✅ Đầu tư đọc BCTC

- Mua vì hiểu rõ giá trị doanh nghiệp
- Bình tĩnh gom hàng khi giá giảm
- Có kế hoạch chốt lời/cắt lỗ rõ ràng
- Tự tin nắm giữ dài hạn

💡 Thông điệp cốt lõi:

"Đầu tư mà không đọc Báo cáo tài chính cũng giống như lái xe ban đêm mà không bật đèn – sớm muộn gì cũng lao xuống vực."

PHẦN 2: BỘ 3 BÁO CÁO TÀI CHÍNH CỐT LÕI

Bạn không cần đọc hàng trăm trang tài liệu. Chỉ cần tập trung vào 3 bảng chính sau:

Báo cáo	Cho biết điều gì	Câu hỏi cần trả lời
 Bảng cân đối kế toán (Balance Sheet)	Tài sản & Nợ	Doanh nghiệp có "khỏe" không hay đang nợ ngập đầu?
 Báo cáo KQKD (Income Statement)	Lãi - Lỗ	Doanh nghiệp kinh doanh có lãi không? Biên lợi nhuận mỏng hay dày?

 Báo cáo lưu chuyển tiền
tệ
(Cash Flow)

Dòng tiền thật

Lợi nhuận ghi trên giấy có biến thành
tiền tươi thóc thật bỏ túi không?

PHẦN 3: CÁCH ĐỌC BẢNG CÂN ĐỐI KẾ TOÁN

Tài sản gồm những gì?

- **Tiền & Tương đương tiền:** Là "máu" của doanh nghiệp. Càng nhiều càng an toàn.
- **Phải thu khách hàng:** Bán hàng nhưng chưa thu được tiền. Nếu mục này tăng quá nhanh so với doanh thu $\Rightarrow$ Rủi ro bị chiếm dụng vốn.
- **Hàng tồn kho:** Hàng trong kho chờ bán. Tồn kho tăng phải đi kèm doanh thu tăng, nếu không là hàng ế.
- **Tài sản cố định:** Nhà xưởng, máy móc. Nơi tạo ra sản phẩm.

Nợ phải trả là gì?

- **Nợ ngắn hạn:** Phải trả trong vòng 1 năm (trả lương, trả nhà cung cấp).
- **Vay & nợ thuê tài chính:** Đây là khoản nợ phải trả lãi ngân hàng. Cần đặc biệt chú ý.

Vốn chủ sở hữu

Là tiền thực của cổ đông góp vào cộng với lợi nhuận tích lũy qua các năm.

★ Nguyên tắc vàng:

- ✓ Nợ không xấu – nợ quá sức trả mới xấu.
- ✓ Tài sản tốt là tài sản tạo ra dòng tiền, không phải tài sản "chết" nằm đắp chiếu.

PHẦN 4: CÁCH ĐỌC BÁO CÁO KẾT QUẢ KINH DOANH

1. Doanh thu

Tổng số tiền bán hàng thu về.
Cần tăng trưởng đều đặn qua

2. Lợi nhuận gộp

= Doanh thu - Giá vốn. Cho biết lợi thế cạnh tranh của sản phẩm.

các năm.

3. Lợi nhuận ròng (Lợi nhuận sau thuế)

Phần tiền cuối cùng thuộc về cổ đông sau khi trừ hết chi phí, thuế, lãi vay.

⚠ Cảnh báo rủi ro:

- Doanh thu tăng mạnh nhưng lợi nhuận đi ngang hoặc giảm (hiệu quả kém đi).
- Lãi kế toán rất đẹp nhưng dòng tiền kinh doanh âm liên tục (lãi ảo).

PHẦN 5: CÁCH ĐỌC BÁO CÁO LƯU CHUYỂN TIỀN TỆ

Đây là "máy nói dối" của kế toán. Lợi nhuận có thể "xào nấu", nhưng tiền mặt thì khó giấu.

- **Dòng tiền từ HĐKD (CFO):** Tiền từ việc bán hàng. **Bắt buộc phải DƯƠNG (+)** trong dài hạn.
- **Dòng tiền đầu tư (CFI):** Tiền chi ra mua máy móc, mở rộng xưởng. Thường là **ÂM (-)**, nghĩa là doanh nghiệp đang mở rộng.
- **Dòng tiền tài chính (CFF):** Tiền vay thêm hoặc trả nợ, trả cổ tức.

Ghi nhớ:

Doanh nghiệp có thể sống vài năm không có lãi, nhưng sẽ chết ngay lập tức nếu hết tiền mặt. Doanh nghiệp sống nhờ vay nợ để bù đắp dòng tiền kinh doanh âm là cực kỳ rủi ro.

PHẦN 6: 5 CHỈ SỐ TÀI CHÍNH CƠ BẢN PHẢI BIẾT

ROE (Return on Equity)

Vốn bỏ ra 10 đồng thì lãi được mấy đồng? > 15% là tốt.

Biên lợi nhuận gộp

Càng cao càng tốt. Cho biết doanh nghiệp có lợi thế cạnh tranh hay không.

Nợ / Vốn chủ sở hữu

Tốt nhất < 1. Vay nợ quá nhiều sẽ dễ phá sản khi lãi suất tăng.

EPS tăng trưởng

Lợi nhuận trên mỗi cổ phiếu cần tăng trưởng đều đặn trong 3-5 năm.

PHẦN 7: NHỮNG SAI LẦM PHỔ BIẾN ✕

- **Chỉ nhìn lợi nhuận:** Bỏ qua chất lượng tài sản và dòng tiền.

- **So sánh khập khiễng:** So biên lãi của công ty bán lẻ với công ty xây dựng (khác ngành).
- **Tin báo cáo 1 năm:** Cần nhìn xu hướng ít nhất 3-4 năm để thấy bức tranh toàn cảnh.
- **Bỏ qua dòng tiền:** Thấy lãi lớn là mua, không biết doanh nghiệp đang bị chiếm dụng vốn.

THÔNG ĐIỆP CUỐI

Báo cáo tài chính không giúp bạn thắng nhanh.
Nhưng nó giúp bạn **ở lại thị trường đủ lâu** để thắng lớn.

"Đầu tư là trò chơi loại trừ sai lầm – không phải trò chơi dự đoán tương lai."